

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 43

Fylke: Fjor Trondelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Rissa

Emne: Ting til lagedom ~~med~~

Bygdelag: Rissa

Oppskr. av: og vern mot syktidom

Gard: Mu

(adresse): Rissa

G.nr. 63 Br.nr. 4, 12 og 13

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Når navnet gyltring ^{her} er brukt
i slike manskald er det helst
som harsellas

Før 70 og 80 år siden fann det
personer i bygda som hadde
en ring på ^{en} finger til hjelp
eller vern mot syktidom.

2 Ringene ble kalt gyltringer
Ringene var helst glatte og
kunde være av messing, kobber
eller sølv.

3 Det var vel helst ved tradisjonen
de hadde fått kjennskap til dette
bruket var ikke kommet noe videre
i bruk her så langt tilbake i tiden

4 Har ikke kjennskap til ^{at} særlige
delt brakte ringe er brukt

5 Har ikke noe kjennskap til at
større ringe sett sammen av flere
hadde er snøydde om arm eller et
av benene eller om livet til hjelp
mot syktidomme.

6 I slike manskald ^{kan} det falk gjennom
avertisement i aviser har fått ~~noe~~ tilfunder
delt brakte belte og ansatte seg et sudast

Sp 7 og 7

Har ikke såpass kjensket til tingene at jeg kan fortelle om hvorledes eller av hvilke materialer de var laget

9

Dette har vistnok forekommet, men har ikke greie på tingene

10

Besvaret under spørsmål 4

11

Udeltekkert belte

12

Har ikke lagt såpass merke til sammensetningen og materialet at jeg kan beskrive tingene

13

Har ikke

14

de Grøringar

For 75 og 80 år tilbake i tiden var det ikke så sjelden at folk hadde øreringer, både menn og kvinner.

Tiden når de sluttet med å bære øreringer kan være omtrent for 70 år tilbake i tiden

15

De såkalte øreringer var en liten ring av gull stukket gjennom øresneppen.

De såkalte øredolper var foruten ringen i seg selv øret en en ting som hang nedover fra øringen hvortil den var festet og ringen var minst like så lang som bredden av ringen hvortil den var festet og den stude også være av gull. Den var ikke høyere enn mer bred og kunde vel ha forskjellige form. Til å sette ringen gjennom øresneppen måtte de finne en person som hadde handlag og vilje til det

Nummer 47

Sp 16

Har ikke kjensket til annet enn at de hadde ring i begge ører

17

De ble sagt at de skulle styrke synet.

En mann som hadde øreringer forfalt at han hadde fått ringe ut av sin arbeidsgiver som takke for et vel utført arbeid

Når kommer hadde øreringer ble grunnene angitt for at de skulle styrke synet

20
21
22

I de to siste mannsaldre er det neppe båret noen gjenstand som skulle være med synet domene. Man kunne legge et håndskinn over brystet eller under ryggen om natten hvis man var plaget av gjet.

Oslo den 16/6-1954
Arbeidsgutt
Johan Torvik